

Soru-Cevap

**Bir Satış İçerisinde İki Satış ve Bir Anlaşma İçerisinde İki Anlaşmayı
Nehyeden Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in Hadisleri**

Jaber Thawabta'ya

Soru:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi.

Satış hakkında bir soru:

Bir miktar para karşılığında içindeki taşı çıkarmak için arazi kiralamak ve taşın elverişsiz olması durumunda satışı yüzdeye çevirmek istiyoruz. Bu satış, bir anlaşma içinde bir anlaşma olduğu için sahih mi yoksa batıl mıdır? Mümkün olan en kısa sürede cevaplamanızı rica ediyorum...

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Ey kardeşim, bir anlaşmaya şart koşulmuş olan bir anlaşma dahil edilirse, o zaman caiz olmaz. Burada sen, birinci anlaşmanın icar olduğunu ve şart koşulmanın da, şayet elverişsiz olursa anlaşmanın yüzdelik oranla bir satış olacağını söylüyorsun... Ancak bu sorunuzda bir netlik yoktur. Çünkü yüzdelik oran kelimesiyle kastedileni açıklamamışsın... Ancak burada ağır basan mana, başka bir anlaşmanın olması, yani ilk kiralama anlaşması değil, bilakis başka bir anlaşmaya dönüşmesidir...

Bu tercihe binaen bir satış içerisinde iki satış ve bir anlaşma içerisinde iki anlaşmayı nehyeden Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in hadisleri buraya uygun düşer:

Ahmed Müsned'inde, Abdurrahman İbn Abdullah İbn Mesud Radiyallahu Anhuma'dan, o da babasından şöyle dediğini tahrir etmiştir: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ صَفَقَتَيْنِ فِي صَفَقَةٍ وَاحِدَةٍ
“Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, tek bir anlaşma içerisinde iki anlaşmanın yapılmasını nehyetmiştir.”

Şahsiyet kitabının ikinci cildinin / taksitle alışveriş bölümünde şöyle geçmektedir:

(Özetle; alışveriş yapanlardan birisi diğere; “Evimi sana, evini bana bin liraya satmana karşılık bin liraya sattım” derse, o da; “kabul ettim” derse bu, içerisinde iki alışverişin meydana geldiği bir tek alışveriş sözleşmesidir. Dolayısıyla caiz olmaz. Çünkü Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem bir alışveriş sözleşmesinde iki alışverişin yapılmasını yasakladı...)

Hakeza bu anlaşma sahih değildir. Dediğim gibi bu cevap, yüzdelik oran kelimesiyle kastedilenden ağır basanın, bu kelimenin yeni bir anlaşma anlamına geldiğine, icar akdi olmadığına, bilakis taşların oranla yapılan satış anlaşması olmasına binaen böyledir. Diğer bir ifadeyle icar anlaşmasının, ortaya çıkan taşların belirli bir ücret karşılığında oranla yapılan satış anlaşmasına dönüşmesine binaen böyledir... **Sayet kastedilen bu şekilde değilse, o zaman soruyu açık bir şekilde tekrar gönderin. Allah seninle beraber olsun.**

**Kardeşiniz
Ata İbn Halil Ebu Raşta**

**H. 26 Rabi'u'l Evvel 1440
M. 04/12/2018**

Cevaba, emirin aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/3919/>